

РЕЦЕНЗИЯ

от: проф. д-р Дарина Русчева Годорова, научна специалност: “Икономика и управление (селско стопанство)” и „Народно стопанство (вкл. регионална икономика и история на народното стопанство)“, Институт за икономически изследвания при Българска академия на науките

относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 3.7. Администрация и управление“ (Финансов анализ на публичните политики)

Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Публична администрация“ към Философски факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ (на собствена щатна бройка), съгласно Решение на Факултетния съвет на Философски факултет, протокол № 15 от 19.07.2022 г., обявен в ДВ, бр. 61 от 02.08.2022 г.

До участие в конкурса е допуснат един единствен кандидат - гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова.

Рецензията е изготвена на основание Заповед № РД-38-490/22.08.2022 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ за определяне на Научно жури за провеждане на конкурс за доцент по професионално направление 3.7. Администрация и управление (Финансов анализ на публичните политики).

Информация за кандидатите в конкурса

За участие в конкурса са подадени документи само на един кандидат - гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова в катедра „Публична администрация“ във Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Гл. ас. д-р Мария Коцева-Тикова завършва средно образование през 1994 г. в Езикова гимназия „Б. Брехт“ - гр. Пазарджик. През 1999 г. получава Образователно-квалификационната степен „Магистър“ по специалност „Финанси“ в УНСС - София, а през 2005 г. - Образователна и научна степен „Доктор“, (Диплома № 29746), по научната специалност 05.02.03. „Народно стопанство (вкл. регионална икономика и история на народното стопанство)“, въз основа на защитена дисертация на тема „Ефективност на инвестициите във възобновяеми енергийни източници“, в Икономическия институт при Българска академия на науките. От 2009 г. тя е гл. асистент в секция „Регионална и секторна икономика“ в Институт за икономически изследвания при Българска академия на науките. Провежда научни изследвания в областта на ВЕИ, регионални оценки, зелена икономика и устойчиво развитие. От 2012 г. и до момента е гл. асистент в катедра

„Публична администрация“ във Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. В катедра „Публична администрация“ преподава следните дисциплини: „Публични финанси“, „Данъчна система и данъчна политика“, „Зелена икономика“ и „Микроикономика“.

Гл. ас. д-р Мария Коцева-Тикова владее английски език, има много добри компютърни умения и през периода 2000-2010 г. обогатява и надгражда своите знания и умения чрез участие в различни курсове и форуми, в чужбина и в България, успешно преминали, с положени изпити и издадени сертификати. Тя е член на Съюза на икономистите в България.

Като дългогодишен ръководител на секция „Регионална и секторна икономика“ в Институт за икономически изследвания при Българска академия на науките, бих искала да отбележа, че д-р Мария Коцева-Тикова много успешно изпълнява своя научноизследователски план в института и успява да го съчетае и с успешна преподавателска дейност в катедрата, което е трудна задача за реализиране и определено заслужава висока оценка и поздравления.

Изпълнение на изискванията за заемане на академична длъжност „Доцент“

Справката за изпълнение на минималните национални изисквания съгласно ЗРАСРБ показва, че гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова покрива напълно количествените и качествените изисквания за заемането на академичната длъжност „доцент“ в научната област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

От приложената Справка за учебната заетост на гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова се вижда, че през периода на учебните 2016/2017 г. - 2020-2021 г. общата ѝ учебната заетост е между 552 и 1159 часа, от които между 450 и 546 часа - аудиторна заетост. Аудиторната ѝ заетост в ОКС „Бакалавър“ е следната: „Публични финанси“ – 60 ч. лекции, „Данъчна система и данъчна политика“ – 30 ч. лекции, „Зелена икономика“ – 45 ч. лекции и „Микроикономика“ – 30 ч. упражнения. Тя води задължителни и избираеми дисциплини в ОКС „Магистър“ на български и на английски език в Магистърска програма: „Публична администрация“ (редовно обучение), „Публична администрация“ (задочно обучение), „Публична администрация“ (редовно обучение), на английски език, Магистърска програма „Публичен мениджмънт и политики“. През 2020 г. и 2021 г. е

модератор на сесия от „Докторантски четения“ на Философския факултет и на докторантски семинари в катедра „Публична администрация“.

Ръководител е на дипломни работи на студенти. През 2020-2021 г. е рецензент на статии на докторанти за сборник „Докторантски четения“. Участва като академичен наставник в програма „Студентски практики“. През 2017 г., по програма ЕРАЗЪМ +, изнася лекция в Университета в Клайпеда, Литва.

Изложените аргументи ми дават основание да обобщя, че гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова е изграден преподавател, който осъществява успешно разнообразните дейности, свързани с подготовката на студенти и докторанти, проявявайки завидни умения в организацията и провеждането на обучението на студентите, с необходимата известност в страната и в чужбина. Профилът ѝ като преподавател напълно отговаря на тематиката и изискванията на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Обща характеристика на представените научни публикации и цитирания

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова представя хабилитационен труд - монография „По пътя на устойчивото развитие. Зелената алтернатива“, (2022), Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, с. 198, ISBN 978-954-07-5403-1.

Публикации: а) статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация – 1 бр.; б) статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 18 бр. и в) студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 5 броя. От посочените 24 публикации, 15 бр. са самостоятелни и 9 публикации - в съавторство. Публикациите са във важни *списания* и *сборници* от научни форуми в различни университети в България: сп. „Икономически изследвания“ (ИИИ при БАН), списание „Икономика и управление на селското стопанство“ (Институт по аграрна икономика, Селскостопанска академия), Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, Издателски комплекс – УНСС, издания на Икономически университет – Варна и др.

Гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова е автор на монографията „По пътя на устойчивото развитие. Зелената алтернатива“. Тя има следната структура: Въведение, четири глави, Заключение, Използвана литература и Приложения. Във Въведението се обосновава актуалността на избраната тема и се формулира целта - „... да се оцени развитието на концепцията за устойчиво развитие чрез формираните се през ХХ век понятия, които търсят зеленото, нисковъглеродното, биологичното, безотпадното, включващото като вариации за реализиране на развитие, полезно за обществата и природата.“ Първа глава на монографията е посветена на тревогата от климатичните промени и теориите за икономическото развитие. Във втора глава „Зелени концепции за растеж и развитие“ се разглеждат последователно въпроси, свързани със зелената икономика, растежа и нисковъглеродното развитие; кръговата икономика; същността и принципите на биоикономиката и проблема за земеделските стопани в България и ангажираността им с развитието на биоикономиката. Третата глава е за приобщаващото развитие, а четвърта глава – за Зелената сделка на Европейския съюз. Монографичното изследване е разработено на основата на богат фактологичен и емпиричен материал, систематизиран и обработен прецизно, на позоваването на разнообразни литературни източници, с изложение, което се отличава с научен стил, ясен и точен език. Получените резултати обогатяват и разширяват знанията в тази нова и интересна сфера на научното познание. Те биха могли да бъдат полезни при разработването на политики за устойчиво развитие и перспективи пред зелена, кръгова и биоикономика от различни институции и организации, за изследователи и студенти, които, най-общо, работят и изучават проблемите на екологичните политики и устойчивото развитие.

Запознаването със списъка на представените цитирания дава основание да се обобща, че те са в реномирани списания, в сборници от конференции, издания на университети в България и в чужбина и че, кандидатът е познат в научното пространство.

Гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова е автор на учебно помагало по дисциплината „Данъчна система и данъчна политика“, предназначено за обучение на студенти от специалност „Публична администрация“ в СУ „Св. Климент Охридски“. (Коцева-Тикова, М. (2017), „Данъчна система и данъчна политика“, в „Приноси към теорията и практиката на публичната администрация“, ISBN: 978-954-07-4308-0). Тя участва в различни проекти: „Национална научна програма „Здравословни храни за силна биоикономика и качество“ по линия на МОН в България; „Свежи знания за зелена икономика“, „Студентски практики“.

Оценка на научните и научно-приложни приноси

Основните научни и научно-приложни приноси могат да се сведат до средното:

1. Обосновава се дефиниция за Устойчивото развитие като взаимодействие между трите сфери: икономическа, екологична и социална.
2. Оценява се политиката за развитие на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) в България.
3. Разработен и приложен е комплексен подход при оценяването на Зелената икономика в България (индексна оценка, оценка на постигнатото, оценка, от гледна точка на взаимодействието с други подходи на управление - доброто управление).
4. Получените резултати, отразени в публикациите на кандидата, обогатяват знанията в областта на кръговата икономика и биоикономиката.
5. По отношение на понятието „Приобщаващо развитие“ е дадена обоснована характеристика и е разработен конструктивен подход за неговото оценяване.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Препоръчвам на гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова да продължи все така задълбочено, комплексно и на високо професионално равнище своите научни изследвания в избраната от нея ниша на познанието. Получените резултати от изследванията да прилага в процеса на обучението на студенти и докторанти.

Заключение

Представените материали от гл. ас. д-р Мария Георгиева Коцева-Тикова за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ ми дават основание да обобщя, че тя е изграден преподавател, научен работник и експерт, който има необходимите натрупвания като знания и опит, и отговаря на условията на конкурса.

В заключение, на основание представените факти и доказателства, свързани с преподавателската и научноизследователската дейност и постигнатите резултати, с пълна убеденост, предлагам на уважаемото Научно жури да гласува за заемане на академичната длъжност „Доцент“, професионално направление 3.7. Администрация и управление“ (Финансов

анализ на публичните политики) от гл. ас. д-р МАРИЯ ГЕОРГИЕВА
КОЦЕВА-ТИКОВА.

14.11.2022 г.
гр. София

Подпис:
/проф. д-р Дарина Русчева/